Dinu
Săraru

Un document antologic

Supus inspiratului și stăruitorului îndemn – aidoma unei canonice ascultări – din partea dr. Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, de a cerceta o adevărată arhivă cu care arhiereul mi-a și venit în întâmpinare, arhivă privindu-l pe Sfântul Calinic de la Cernica, despre care mă îndatorasem să scriu, am aflat argumente noi care-l înfățișează pe acest al doilea mare ctitor al Eparhiei Râmnicene și în ipostaza de slujitor împătimit al Obștești Adunări în Țara Munteniei, sub domnia lui Barbu Știrbei.

Admirat și stimat și chemat și ca un adevărat sfetnic în treburile obștești de către domnitorii Barbu Știrbei și Alexandru Ioan Cuza, primul acceptase și spijinise hotărârea cernicanului de a muta de la Craiova la Râmnic și de a restaura și zidi chiar din nou aici Episcopia Râmnicului Noului Severin, Sfântul Calinic s-a afirmat în spirit democratic european ca un autentic Senator pe viață în parlamentul muntenesc al vremii, intervențiile sale răsunătoare înscriindu-se în istoria socială a Țării Românești dinaintea Unirii, și apoi după Unire, sub Alexandru Ioan Cuza, care l-a socotit încă în viață fiind un mare ierarh și în aceeași vreme un sfânt.

Și este cu deosebire pilduitoare prezența sa la tribuna Adunării prin discursuri fulminante unele, dovedind gândirea europeană a unui fiu al cetății și un fiu al Bisericii, care venea din ușa altarului la tribuna parlamentară, responsabil față de soarta țării și față de soarta spiritualității naționale.

Așa am întâlnit și pagina antologică pe care o redăm astăzi tiparului admirabilei reviste „Martyria" și nu numai spre aducere aminte, ci și în primul rând ca argument al virtuților patriotice ale unui slujitor al cauzei identității naționale și spirituale.

Cum se va vedea, ne aflăm în fața unui discurs însuflețit de un mesaj cuceritor pentru creștinătatea ortodoxă românească.

În martie 1855, viitorul sfânt Calinic, a fost rugat să fie prezent la lucrările Adunării Divanului și a venit în București odihnindu-se cu o noapte înainte la metocul cunoscut ca „Metocul 40 de mucenici", aflat chiar în

grădina în care astăzi se înalță maiestuos Ateneul Român. De aici a plecat spre Adunarea Obștească, unde avea să rostească acest cutremurător cuvânt:

„ – Vai! Cât de mâhnit este sufletul mieu, când văd cât de mulți hulitori sunt astăzi împotriva noastră, ba încă unii cu faimă în a defăima Biserica, formele și morala ei. Iar pe strămoșii noștri care au făcut sfinte mănăstiri și biserici și le-au înzestrat cu mari venituri spre Slava lui Dumnezeu, ei îi numesc proști și neînvățați, și ei, pentru că se cred procopsiți, defaimă tot, vor să ruineze tot. Aceștia nu vor să fie de nici o credință, să nu aibă nici o religie și voiesc ca fiecare dintr-înșii să aibă religia sa.

Datoria noastră este ca acestor ateiști să le arătăm că s-au rătăcit, că s-au abătut de la credința adevărului și să-i facem a înțelege că nu poate fi de sineși nimic, toate urmează a avea un început, un autor, și acest mare Creator este Atotputernicul Dumnezeu. Iar dacă stau foarte împietriți în rătăcitele lor socoteli, datori suntem să ne ferim de dânșii, noi și toată turma. Iar a fi despărțiți sub diferite guverne mirenești este fapta supuitorilor de noroade, fapta despoților. Și dacă aceștia ne apasă și ne împing sau ne lasă a cădea din rătăcire în rătăcire, o fac cu scopul să ne slăbească, să ne corupă, spre a ne putea târâ după dorințele lor, a fi instrumentul lor infernal asupra fraților noștri. Însă nu este vina lor, este a noastră, că n-avem dragoste între noi. Ura, vrajba, duhul de răzbunare, egoismul și interesul, ne fac slabi, ne despart și aduc suferințe în biata omenire. Iar unirea ne face nebiruiți, iubirea formează societățile și dragostea între frați le susține neînvins”.

